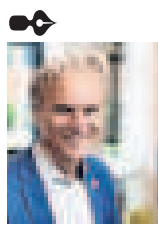


Energie

Gas besparen? Verlaag liever de btw op isoleren

De regering kan mensen die hun huis willen isoleren veel efficiënter helpen dan nu gebeurt, betoogt **Niels van Geenhuizen**.



Niels van Geenhuizen
directeur duurzaamheid, Arcadis

De winter is maar net begonnen, het blijft dus nog wel even koud buiten en de gasketel draait nu al op volle toeren. Kijkend naar de meter zien heel wat Nederlanders hun bankrekening verschrompelen. Er doen hier en daar zelfs verhalen de ronde dat we bij een koude winter te maken kunnen krijgen met gastekorten. Mensen in slecht geïsoleerde woningen zouden kortom snel iets moeten en willen doen om het gasverbruik te drukken, hun bankrekening te sparen en het klimaat te helpen. Alleen is ook dat weer duur.

Maar waarom schaffen we de btw op isoleren dan niet af? U denkt misschien dat de regering zo het paard achter de wagen zou spannen, zeker wat betreft de klimaatwinst. Want helaas worden veel isolatiematerialen niet heel milieuvriendelijk geproduceerd: bij de productie komt veel CO₂ vrij. De bouwsector is op dit moment al verantwoordelijk voor 11 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland.

Houtvezel, vlas en stro
Toch kan het ook heel anders. Plantaardige isolatiematerialen van cellulose, houtvezel, vlas, stro, lisdodde of vezelhenneep bieden een alternatief voor de CO₂-intensieve traditionele minerale wol. En vooruitlopend op de 900.000 te bouwen woningen die er voor 2030 moeten komen valt te denken aan: kalkhenneep als constructiemateriaal, houtskeletbouw,



ILLUSTRATIE PAULIEN KRAAIJEVELD

kurk als plaatmateriaal en allerlei andere natuurlijke materialen die zijn samengeperst als plaat. Onze boeren zouden die plantaardige isolatiematerialen kunnen gaan produceren. Zij bestuderen immers op dit moment al andere verdienmodellen, omdat ze straks een kleinere veestapel zullen bezitten en minder grond nodig hebben voor productie van veevoer. Dat biedt ruimte om isolatiematerialen te verbouwen.

Als wij onze (bestaande) gebouwen duurzamer willen maken is een btw-verlaging op (plantaardige) isolatie dus een eerste goede stap. Het geeft burgers zekerheid, door de lagere investeringskosten, maar het zorgt er ook voor dat het geld niet voorgeschoten hoeft te worden, wat altijd een nadeel is bij subsidies. Met een fiscale regeling weet je zeker dat er middelen beschikbaar zijn, terwijl veel subsidies halverwege een jaar al zijn overschreven of gewoon op zijn. Vreemd is natuurlijk ook dat eige-

naren van woningen meer Onroerend Zaak Belasting (OZB) betalen als zij een energie A-label hebben dan als ze een gelijksoortige woning met een G-label bezitten. En dat puur en alleen omdat energiezuinige huizen meer (geld) waard zijn. Je zou dat moeten omdraaien om woningcorporaties, beleggers en huiseigenaren te stimuleren hun woningvoorraad energiezuiniger te maken. Als je dat slim berekent, kost het de overheid niets.

Arbeid minder duur maken
Een volgende, structurele stap is de belasting op arbeid te verlagen en die op nieuwe bouwmaterialen met een hoge milieu-impact juist te verhogen. Mede door ons uitgevoerd onderzoek laat zien dat het werken met circulaire projecten dan 1 tot 7 procent aantrekkelijker wordt dan ‘traditioneel bouwen’. Het levert 50 procent CO₂ besparing op, en uit ons onderzoek blijkt zelfs dat dit het

Zie voor meer opinieartikelen trouw.nl/opinie

Boeren kunnen plantaardig isolatiemateriaal gaan produceren

werkgeluk kan vergroten. Ook hier geldt: het hoeft de overheid geen geld te kosten.
Vreemd genoeg is het onderscheid dat we wel al maken in btw-tarieven moeilijk te begrijpen. Dat zal met keuzes uit het verleden te maken hebben, maar de vraag is of we daar ook de toekomst mee in moeten gaan. De verhoging van het btw-tarief voor schilderwerk bijvoorbeeld, leidde ooit tot fors uitstellen van onderhoud aan gebouwen én tot grote werkloosheid onder schilders.
Kennelijk kán een btw-verandering wel invloed hebben. We kunnen nu investeren in het verduurzamen van woningen en het verlagen van onze gasrekening, door isoleren te stimuleren. En niet alleen via een lagere prijs van isolatie-materiaal, maar ook via de prijs van arbeid aan verwante investeringen. Laten we onze maatschappelijke opgaven ook vertalen in ons fiscale beleid.

Voor al uw vragen www.trouw.nl/service

Trouw
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam
020 - 5629444
redactie@trouw.nl
Uitgever Philippe Remarque
Hoofredacteur Cees van der Laan

Klantenservice
Wilt u een abonnement afsluiten, een verhuizing doorgeven, digitaal lezen of heeft u een andere vraag? Geef uw wijzigingen online door via trouw.nl/service of neem contact op met onze Klantenservice via 088 - 0561 588, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30-21.00 uur, op zaterdag van 9.00-13.00 uur.



Bezorgservice
Door een landelijk tekort aan bezorgers is het mogelijk dat uw krant later komt.
Komt uw krant niet? Ga naar **trouw.nl/bezorging** of bel 088-0561599. U kunt uw krant altijd digitaal lezen. Meer informatie hierover vindt u op trouw.nl/digitaal. Bezorger worden? Ga naar trouw.nl/bezorgers.

Abonnementsvoorwaarden
Op alle abonnementen zijn de abonnementsvoorwaarden van

toepassing. Deze kunt u nalezen via trouw.nl/abonnementsvoorwaarden.

Advertenties
Wilt u in Trouw adverteren, neem dan contact op via 088 - 5722 888 of ga naar dpgmedia.nl. DPG Media, uitgeverij van Trouw, heeft het privacystatement gewijzigd in verband met de overname van DPG Media Magazines, dpgmedia.nl/privacy. Vragen kunt u mailen naar privacy@dpgmedia.nl

Familieberichten
familieberichtentrouw@dpgmedia.nl
trouw.nl/familieberichten of via 088 - 013 99 99 (op werkdagen 9.00-17.00 uur en zondag 13.00-17.00 uur). Advertenties aanleveren voor 14.00 uur op de dag voor plaatsing.

Auteursrechten
Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Trouw. Meer informatie via copyright@trouw.nl

Lezersbrieven graag mailen naar lezers@trouw.nl en opiniestukken naar opinie@trouw.nl. Journalistieke kwesties kunt u mailen naar ombudsman@trouw.nl

Een hogere kiesdrempel haalt niets uit



Joris van de Riet
masterstudent rechtsfilosofie, Universiteit Leiden

Yvonne van Rooy en Jo Ritzen pleiten voor de invoering van een hogere kiesdrempel bij de Tweede Kamerverkiezingen, om zo de versplintering van het politieke landschap tegen te gaan (Opinie, 28 december). Hun klacht is begrijpelijk: de Tweede Kamer telt op het moment twintig verschillende fracties, het hoogste aantal ooit. Zij stellen daarom voor dat een partij minimaal 2 procent van de stemmen moet halen om in de Tweede Kamer te komen, oftewel drie zetels. Dit blijkt toch weinig op te lossen.
Allereerst zijn er de ‘afsplitters’: Kamerleden die op de lijst van een andere partij zijn verkozen en zich daarvan hebben losgemaakt. Een kiesdrempel zou niets doen dit tegen te gaan: de Kamerleden in kwestie zijn namelijk verkozen namens

een andere partij, die de kiesdrempel wel heeft gehaald. Bovendien is het zelden voorgekomen dat een afsplitsing bij de volgende verkiezingen opnieuw in de Kamer kwam; er gaat dus waarschijnlijk ook geen ‘afschrikwekkend effect’ vanuit.

Maar liefst zeven partijen kregen tussen de vijf en vijftien zetels

Van de 17 partijen die in 2021 zijn verkozen, hebben er drie elk één zetel gehaald: BBB, Bij1 en 50Plus. De voorgestelde kiesdrempel zou dus welgeteld drie eenmansfracties uit de Tweede Kamer hebben gehouden; dat doet niets om de versplintering van het politieke landschap tegen te gaan. Men zou natuurlijk kunnen kiezen voor een hogere kiesdrempel, bijvoorbeeld 5 procent zoals in Duitsland. Dat leidt echter tot een

resultaat dat veel Nederlanders ook erg onwenselijk zouden vinden: het uitsluiten van al lang bestaande kleinere partijen zoals de PvdD, de ChristenUnie of de SGP.
Kleine partijen zijn een terugkerend fenomeen in de Nederlandse politiek, maar het land is daar in het verleden niet minder bestuurbaar om geweest. Er was namelijk veel minder fragmentatie aan de ‘bovenkant’ van de Tweede Kamer. Dat maakte het vormen van een coalitie makkelijker: er waren minder partijen nodig voor de vereiste 76 zetels.
Het probleem is dan ook niet het bestaan van zeer kleine partijen, maar het steeds kleiner worden van de grote partijen. In plaats van enkele grote partijen telt Nederland nu een reeks aan middelgrote of middelkleine partijen. Bij de laatste verkiezingen kregen maar liefst 7 partijen tussen de 5 en 15 zetels. Dit is veel meer de oorzaak van moeilijke coalitievorming dan het bestaan van kleinere partijen. Een kiesdrempel doet absoluut niets om dit alles te voorkomen.